

ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻՒ ՏԵՐ ԵՂԻՉԷ ԱԻԱԳ ՔԱՅԱՆԱՅ ՍԱՐԳՍԵԱՆ

Հոկտեմբերի 20-ին ի Տէր հանգաւ արժանապատիւ Տէր Եղիշէ աւագ Բահմայ Սարգսեանը:

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. եւ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբանութիւնը, Գերագոյն հոգևոր խորհրդի անդամները եւ ողջ հոգևոր դասը սգում են արժանապատիւ Տէր Հօր մահը եւ վշտակցում հարազատներին՝ աղօթելով նրա հոգու հանգստութեան եւ խաղաղութեան համար:

Յիշատակն արդարոյն օրհնութեամբ եղիցի:

Կենսագրական

Տէր Եղիշէ աւագ քահանայ Սարգսեանը (Սարգիս Գրիգորի Սարգսեան) ծնունդ է 1929 թ. մայիսի 26-ին Էջմիածին (Վաղարշապատ) քաղաքում՝ արեւմտահայ գաղթականների նահապետական ընտանիքում: Մայրը ծնունդով Վան-Տոսպ գաւառի Ալիւր գիւղից էր, հայրը՝ Վան քաղաքից: Վերջինս Մկրտիչ Խրիմեանի օրօք սովորել է կաթողիկոսի հիմնած Վարագավանքի նշանաւոր Սբ. Խաչ դպրոցում: Պապը՝ Սարգիս Սարգսեանը, եղել է Վարագավանքի կալուածոց տեսուչ: Եւ բնական է, որ ապագայ հոգեւորականի հոգեկերտուածքի, բարոյականութեան եւ հայրենասիրութեան ձեւաւորման գործում մեծ է եղել նախնիների դերը:

Գերազանց առաջադիմութեամբ 1945 թ. աւարտելով Էջմիածին քաղաքի թիւ 1 (Անաստաս Միկոյեանի անուան) միջնակարգ դպրոցը՝ տեղեկանում է, որ Գէորգ Զ. կաթողիկոսի ջանքերով վերաբացուած Գէորգեան հոգեւոր ճեմարանում ընդունելութիւն է յայտարարուած. անմիջապէս դիմում եւ քննութիւնները յաջողութեամբ յանձնելով՝ ընդունւում է:

Ճեմարանական ուսումնառութեան վեց տարիները (1945—1951 թթ.) հետաքրքիր են եղել եւ յագեցած: Երիտասարդ Սարգիսն այնտեղ առիթ

է ունեցել աշակերտելու հայ մշակույթի երախտաւորներ Աւետիք Իսահակեանին, Երուանդ Շահագիրզին, Ստեփան Կամսարականին, Ստեփան Մալխասեանցին եւ ի հարկէ Ամենայն Հայոց Հայրապետ Գէորգ Զ. Զորէքչեանին: Աւարտական լսարանում ձեռնադրուել է սարկաւագ եւ ուսումը շարունակելու նպատակով մեկնել Զագորսկ (Սերգիեւ Պոսադ), ուր սովորել է մինչեւ 1952 թ.: Արտագնայ ուսումնական ծրագիրն աւարտելուց յետոյ վերադարձել է Սբ. էջմիածին եւ Գէորգ Զ. տնօրինութեամբ նշանակուել Գէորգեան հոգեւոր ճեմարանի տեսչի օգնական եւ վերակացու: 1954-ին արեղայական ձեռնադրութեամբ ստացել է Հայր Եղիշէ անունը, իսկ մէկ տարի անց՝ 1955-ին, Վազգէն Ա. հայրապետի ձեռքից ընդունել վարդապետական աստիճան: 1956 թ. նշանակուել է Վազգէն Ա. կաթողիկոսի գաւազանակիր եւ Մայր Աթոռի լուսարարապետի օգնական: 1960—1961 թթ. ստանձնել է Շիրակի, այնուհետեւ Ադրբեջանի թեմի առաջնորդութիւնը, որտեղ 5 ամիս պաշտօնավարելուց յետոյ հայրապետական հրամանով նշանակուել է Վիրահայոց թեմի առաջնորդի ժամանակաւոր պաշտօնակատար:

1962-ին Հայր Եղիշէն թողել է հոգեւոր ծառայութիւնը եւ ամուսնացել: Ծննդարանական կրթութեան եւ բացառիկ գիտելիքների շնորհիւ աշխատանքի է անցել հին ձեռագրերի թանգարան-ինստիտուտում՝ Մեսրոպ Մաշտոցի անուան Մատենադարանում, զուգահեռաբար նաեւ շարունակել կրթութեան կատարելագործումը, հեռակայել է Խ. Աբովեանի անուան Հայկական պետական մանկավարժական ինստիտուտի պատմութեան բաժնում՝ աշակերտելով անուանի գիտնականներ՝ Խաչատուր Կանայեանին, Համօ Յարութիւնեանին, Աշոտ Աբրահամեանին եւ այլոց:

1976 թ. կրկին կոչուելով հոգեւոր ասպարէզ՝ Տէր Եղիշէ աւագ քհնյ. Սարգսեանը նշանակուել է Գեղարդավանքի վանահայր: Իր պաշտօնավարութեան շրջանում (1976—1999 թթ.) կազմուել է նոր միաբանութիւն, եւ վերականգնուել է Գեղարդավանքի երբեմնի փառքը:

Մասնակցել է 1999 թ. կաթողիկոսական ընտրութեան համար գումարուած Ազգային-եկեղեցական ժողովին որպէս Մայր Աթոռ Սուրբ էջմիածնի միաբանութեան կողմից ընտրուած պատգամաւոր:

2000—2006 թթ. եղել է Գէորգեան հոգեւոր ճեմարանի տեսուչ: Այդ տարիներին է, որ Գարեգին Բ. սրբազնագոյն կաթողիկոսի նախաձեռնութեամբ Գէորգեան հոգեւոր ճեմարանի ուսումնական ծրագրերը համապատասխանեցուեցին ԳԿ նախարարութեան չափորո-

Տ. Եղիշե ավագ ֆահանա Սարգսյան

շիշներին, եւ Հայաստանի հնագոյն ուսումնական հաստատութիւնը հաւատարմագրուեց իբրեւ պետականօրէն ճանաչուած բուհ՝ Աստուածաբանական համալսարան:

Սկսած 2006-ից մինչեւ կեանքի մայրամուտ Տէր Եղիշէ աւագ քհնյ. Սարգսեանը դասախօսական առաքելութիւն է իրականացրել Ճեմարանում՝ իր հարուստ կենսափորձն ու գիտելիքները փոխանցելով ուսանողներին եւ երիտասարդ հոգեւորականներին:

2003 թուականին Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը շնորհել է «Սուրբ Ներսէս Շնորհալի» շքանշան:

2006 թուականին Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը շնորհել է ականակուռ լանջախաչ:

